

ספר

הראנו בבנינו

מאמרי חיזוק והתעוררות בענין הסיבות שגרמו לחורבן
בית מקדשנו, הצפיה לישועה והמסתעף
משולבים עם עובדות והנהגות מרבתינו גדולי ישראל

עיכוב הגאולה על ידי חילול כבוד בתי כנסיות

הקדם דבר:

כבר דיברנו על כמה דברים ש"גרמו" לחורבן הבית. דיברנו על הענין "שלא מעריכים דיו את התורה", וזה מה שהביא הר"ן זצ"ל בנדרים (דף פא.) "שלא היתה התורה חשובה בעיניהם כדי לברך עליה", וגם דיברנו על הענין של "חילול שבת" "שנאת חנם" ו"צער השכינה" שכל אלה הם מהדברים שגרמו לחורבן הבית. ועתה, אחרי שאנו נמצאים כבר בעמקי הגלות, נדבר על ענין אחר שבגללו "מעכבים" את הגאולה מלבוא, ואם לא נשתפר בענין זה ולא נתקן את זה, אז יהיה קשה שנוכל לקרב את הגאולה.

חומר העוון של שיחה בטילה בבית הכנסת

איתא בזוהר הקדוש בפרשת אחרי מות (דף עה:): תאנא: על שלושה דברים מתעכבים ישראל בגלות.

- (א) על שגורמים קלון ובזיון להשכינה כשהיא בגלות.
- (ב) על שמחזירים פניהם מן השכינה.
- (ג) ועל שמטמאים עצמם בעוונותיהם לפני השכינה.

וכותב המהר"י באסאן זצ"ל בספר לחמי תודה (סי' יט) שמה שכתב רשב"י זצ"ל שהדבר הראשון הגורם לעכב את הגאולה מלבוא הוא על שגורמים קלון ובזיון להשכינה, אין ספק שעל שיחה בטיילה בבית הכנסת כיוון רשב"י זצ"ל.

ובספר מקדש מעט (דף ז אות ו) הביא שבספר הגן כתב שגילו לו מהשמים שענין זה גורם אריכות הגלות, והוסיף וכתב בעל ספר הגן זצ"ל שמי שעובר על זה אינו נחשב מתלמידיו, כי הרי על זה מסר תמיד נפשו למחות על ענין זה בבית מדרשו, וכן בכל מקום שהוא יכל למחות היה מוחה.

ובספר ראשית חכמה (שער היראה פ"ה) מסביר מה שכתוב בזוהר הקדוש שעל שלושה דברים "מעכבי ישראל בגלות" ומדייק ממה שכתוב "מעכבי" שהכונה בזה היא, מפני שלא נגזר גלות שכינה אלא אלף שנה, כמו שנאמר (איכה א, יג) "נתנני שוממה כל היום דוה", וידוע ש"יום" של הקב"ה הוא כמו אלף שנים שלנו, וכמו שכתוב (תהלים צ, ד) "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור", ולכן אחרי שעברו אלף שנים של גלות ולא נגאלנו, זה סימן שאנו מעכבים את הגאולה רח"ל. וזה על שלא מתנהגים כראוי בבית הכנסת.

משל נפלא מהחפץ חיים זצ"ל

ולהמתיק את הדברים נצטט מה שהחפץ חיים זצ"ל הביא בענין זה משל נפלא בספרו זכור למרים (פ' יח):

עשיר אחד גדול, שהיו לו כמה עסקים באיזו עיר, ותמיד נתאכסן אצל בעל הבית אחד בעיר ההיא. והנה ארע פעם אחת, שסר לאכסניה אחרת. ויפגשו בעל הבית הראשון וישאלהו: מדוע לא סר כבודו אל ביתי כמנהגו תמיד? והשיב לו: כי בפעם האחרונה הייתי בביתו, ולא נהגו בי כבוד כיאות. התחיל בעל הבית לתרץ את עצמו כי לא היה אז בביתו, וכי אנשיו לא ידעו את גודל כבודו.

ויאמר לו העשיר: אם אתה מבטיחני שלא יהיה עוד כדבר הזה, ובכל עת בואי ינהגו בי בכבוד כיאות, אז בודאי אחזור לביתך, כי גם לי נעים להמצא במקום שיש לי מכירים היודעים את כבודי.

כן הדבר בעניננו: הקב"ה השרה שכינתו אצלנו בבית ראשון, ואח"כ בבית שני, ומפני עוונותינו הסיר שכינתו מאתנו, ואין ברצונו לשוב אלינו, אם לא שנשוב מדרכינו הרעה שהלכנו עד כה ולא נשוב לכסלה עוד, ונרגיל עצמינו להיות זהירים בקדושת בית המדרש ובית הכנסת, שהם לעת עתה "מקדש" שלנו, כמו שנאמר (יחזקאל יא, טז) "ואהי להם למקדש מעט", ויהיה תיקון בזה על העבר, ואז קרובה ישועת השם לבוא ויחזיר הקב"ה את שכינתו בתוכנו.

כמה זמן האדם שוהה במשך ימי חייו בתוך הבית כנסת?

ואם נתבונן ונחשוב נמצא כי אדם רגיל שוהה במשך כל ימי חייו בבתי כנסיות ובתי מדרשות בערך זמן של "כעשר שנים", ואם הוא בן תורה או אברך כולל הרי הוא שוהה "שליש" מחייו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות! וממילא מי שמתנהג כראוי בהם, יוצא שכל זמן ששוהה שם הוא צובר לעצמו מצוות ומעשים טובים רבים, ואם ח"ו להיפך אז להיפך!

ולכן כמה מוטל עלינו להזהר ולהתנהג כמו שצריך בתוך בתי כנסיות ובתי מדרשות ולא להתנהג בהן בבזיון רח"ל. ויש לדעת שהגאולה העתידה תלויה בדבר זה וכמבואר בדברי הזוהר הקדוש שהבאנו לעיל.

פשט נפלא בפסוק "את ה' אלוקיך תירא"

וראיתי דבר נפלא בספר קול יהודה מהגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל (עמוד נה). כתוב בפסוק (דברים ו, יג) "את ה' אלוקיך תירא" ובמסכת ב"ק (דף מא:;) מובא שזה בא "לרבות תלמידי חכמים". ובדרך רמז יש לבאר ש"לרבות ת"ח" היינו שגם ת"ח צריכים לקיים את הענין של "את ה' אלוקיך תירא",

כי דרך הת"ח הנמצאים בבית המדרש כל היום אז קל להם לאהוב את ה', כי מרגישים בלימודם את הקדושה והטהרה ולכן מגיעים למידה של "אהבת ה'", אבל למידת "יראת ה'" עדיין רחוקים, כי היות ונמצאים כל היום בבית המדרש אז מרגישים עצמם "כבן מלך" שאוהב את אביו אבל לא ירא ממנו כל כך כמו אחרים, וממילא חסר להם מידת היראה, ולכן כתוב בגמרא שהפסוק הזה בא כדי "לרבות תלמידי חכמים", שגם הם צריכים להגיע למידת היראה שלא לדבר בבית המדרש, ועל אחת כמה וכמה שיש להזהר מדברים בטלים ומלשון הרע וכיוצא!...

הסיבות למה לא נזהרים מלדבר בבית הכנסת

וכשמתבוננים בענין למה באמת לא נזהרים בזה כל כך, והרי הדבר חשוב וחמור מאוד ואם כן למה לא מתקנים את דרכינו ולמה לא מתחזקים בענין?

אבל אחרי התבוננות בזה רואים שיש כמה סיבות לדבר והם:

- (א) חוסר ידיעת עצם האיסור.
 - (ב) חוסר ידיעת חומרת האיסור, כי חושבים שזה חומרא או מילתא דחסידותא למי שנוהר בזה.
 - (ג) לא יודעים איך לטכס עצה בזה כדי להתחזק שלא ליפול בענין חמור זה.
- ולכן כדאי לדבר קצת על נקודות אלו ואולי עי"ז כל אחד ואחד יוכל להתחזק ולקבל על עצמו לשמור את עצמו בענין החמור הזה.

דברים בטלים בבית הכנסת הוא איסור גמור ואינו חומרא!

ונתחיל עם ידיעת עצם האיסור וזה כולל שתי ענינים:

- (א) שיחת חולין בבית הכנסת.
- (ב) שיחת חולין באמצע התפילה.

כתוב בשו"ע (סי' קנא ס"א) וז"ל: בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגים בהם קלות ראש כגון שחוק והתול ושיחה בטיילה וכו'. הרב חיד"א זצ"ל מוסיף בספרו פתח עינים ואומר: המדבר שיחת חולין בבית הכנסת טוב לו שלא יבוא כל עיקר!... ובשו"ע (סי' קכד ס"ז) מובא וזה הלשון: לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפילה ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערים בו.

ורואים מכאן שלא מדובר ב"מילתא דחסידותא" או ב"הידורים" או "חומרות יתירות" אלא מדובר כאן על חטא ברור לפנינו, בין אם מדבר סתם בבית הכנסת, וכ"ש כשזה בשעת התפילה. וכן יש לדעת שכאן האיסור מדובר על "דברים בטלים" סתם, ולא מדובר על דברים אסורים כגון דברי ליצנות ניבול פה לשון הרע וכדומה, שבדברים האלו אפילו מחוץ לבית הכנסת יש איסור גמור לדבר.

חומר הענין

וכדאי להציץ קצת בדברי רבותינו ז"ל שדיברו על חומר הענין של מי שמזלזל בכבוד בית הכנסת, שזה כולל דיבור באמצע התפילה והנהגה לא ראויה בתוכם.

ונתחיל במה שסיימנו. מרן זצ"ל כותב בשו"ע (או"ח סי' קכד ס"ז) וז"ל: לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפילה ואם שח הוא חוטא "וגדול עונו מנשוא".

ומעניין לציין שגם רבינו יונה זצ"ל כתב באגרת התשובה (יום א' אות ו) כעין זה וז"ל: ויזהר שלא ידבר בענייני עסקיו או שיחת חולין בבית הכנסת, כי גדול עונו מנשוא!

ויש לציין שלשון זה של "גדול עונו מנשוא" לא מצינו במקומות אחרים מלבד בפרשת בראשית אצל קין שרצח את הבל אחיו. שפנה קין להקב"ה

ואמר לו (בראשית ד, יג) "גדול עווני מנשוא" ודבר זה טעון בירור כי הלשון הזה נאמר אצל דין של "רוצח" אבל מה זה שייך לומר כלפי שיחה בטילה בבית הכנסת שגדול עוונו מנשוא? האם זה כל כך חמור כמו רציחה?

על איזה הטא באו גזירות ת"ח ות"ט...

אבל נראה לבאר הענין על פי המאורעות הנוראות שהיו בשנים ת"ח ות"ט אשר נהרגו בימים ההם מאות אלפים מאחינו בני ישראל במיתות משונות ואכזריות שלא שמעתם אוזן מעולם, חלקם הפשיטו את עורם מעל בשרם ונתנו את בשרם לכלבים. חלקם קצצו את ידיהם ורגליהם והשליכום על אם הדרך ועברו עליהם בקרונות וסוסים, והרבה קברו בעודם חיים. צולים היו ילדים ומחייבים את הוריהם לאוכלם, ולא היתה מיתה משונה בעולם שלא עשו להם וכמו שמבואר בקונטרס "יין מצולה".

ובספר "מקדש מעט" מביא שסיבת הצרות הקשות ההם לא נתגלתה להם, וכלל ישראל לא ידעו על מה ולמה באו דינים קשים אלו ומה עליהם לעשות כדי לבטל הגזירות הקשות ולהמתיק הדינים, עד שקם הרה"ק איש האלוקים "בעל התוספות יו"ט" זצ"ל והרבה בתפילות ותעניות ועשה שאלת חלום שיודיעוהו מן השמים בשל מי הצרה הגדולה הזאת.

לפליאתו הגדולה השיבוהו מן השמים: "כל זאת משום שמדברים בשעה שהציבור מתפללים בבתי כנסיות ובעבור זה באה הרעה הגדולה על ראשי עם קדוש!", ומאחר שכן, עמד ויסד "מי שברך" מיוחד לאותם אנשים שאינם מדברים בעת התפילה והפיצו בכל תפוצות ישראל.

דברים נוראים מהאדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור זצ"ל

עוד יש להביא דברים נוראים של האדמו"ר מגור זצ"ל בעל האמרי אמת שאמר שכאשר עמד הצורך מאשכנז ימ"ש והרג שש מליון יהודים

הי"ד, כשליש מהעם היהודי במדינות אירופה בשואה האיומה עם כל מיני מיתות משונות ואכזריות, והדבר שעורר פליאה בעיני כולם היה שלמדינות ספרד לא הגיע אותו רשע כלל ורק במדינות אשכנזי יכל לשלוט ולהרוג, והיה זה לפלא.

ואמר על זה האמרי אמת זצ"ל: אתם רוצים לדעת למה יהודי ספרד ניצלו מהשואה האיומה הזו? בזכות שבספרד שמרו מאוד על קדושת בתי כנסיות ולא היו משיחין בשעת התפילה!...

עדותו של הגאון רבי משה שטרן זצ"ל

ועוד העיד הגאון מדעברעצין זצ"ל רבי משה שטרן זצ"ל בעל שו"ת באר משה, על דבר נורא שקרא בימי השואה הזו.

לתחנת הרכבת שמשם היו לוקחים את היהודים לאושוויץ להרוג אותם, הגיעה פעם אשה זקנה שהתחילה לצעוק בקול גדול, יהודים! יהודים! אתם יודעים למה אתם מצטערים כל כך? בגלל שאתם מדברים דברים בטלים בבית הכנסת! והעיד בעל הבאר משה זצ"ל שמיד אחרי שהזקנה צעקה את זה, נעלמה ולא ידעו להיכן נעלמה, עד שאמרו שזה ברור שהיה זה שליח מן השמים כדי להגיד להם סיבת העונש רח"ל.

לפי מה שהבאנו עד כה אפשר לבוא לתרץ את הקושיא שהבאנו לעיל. שהרי הקשינו מהו הלשון הזה שהשתמשו בו הרבינו יונה זצ"ל ומר"ן השו"ע זצ"ל, שכל מי שמדבר בבית הכנסת ובאמצע התפילה "גדול עווננו מנשוא", והרי הבאנו שזה לשון שהשתמשה התורה ל"רוצח" ומהו הקשר בין הדברים? אבל לפי המעשים האלו אפשר להבין הכל כמין חומר. כי הרי ראינו שמי שלא נזהר מלדבר דברים בטלים ושיחת חולין בבית הכנסת ובשעת התפילה גורם לגזירות רעות ומשונות שיבואו לכלל ישראל ח"ו, והרבה הריגות נגרמות בגללו, וכמו שראינו בגזירה של ת"ח ות"ט וכן בימי השואה.

וא"כ מי שמדבר בבית הכנסת וגורם בזיון לשכינה, גורם להרבה מיתות בעולם רח"ל, ואם כן בודאי שעליו נופל ומתאים הלשון של גדול עווננו מנשוא!

ומי שמתבונן בזה תסמרנה שערות ראשו!

בתי כנסיות ובתי מדרשות מגינים על הדור!

הגמרא במסכת פסחים (דף פ"ז.) אומרת: "אני חומה ושדי כמגדלות" (שה"ש ח, י) רבא אמר "אני חומה" זו כנסת ישראל, "ושדי כמגדלות" אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. ופרש"י זצ"ל למה בתי כנסיות ובתי מדרשות הרי הם כמגדלות וז"ל: **שמגינים על הדור.**

וכן בנביא יחזקאל (יא, ט"ז) כתוב: "לכן כה אמר ה' אלוקים כי הרחקתים בגויים וכי הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שמה". וביאר שם הרד"ק זצ"ל, שאומר הקב"ה שאע"פ שהתרחקו עם ישראל מבית המקדש, בכל זאת אני יהיה להם למקדש מעט בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, שכשהם יתפללו שם **אני מצילם מיד אויביהם ולא יעשו בהם כליה.**

ומבואר מזה שהשמירה על כלל ישראל, ההגנה כנגד האסונות והפיגועים היא ע"י התפילות שבבתי כנסיות ובבתי מדרשות. אבל מצד שני מוצאים אנו גם להיפך ח"ו: שאם מזלזלים בהם, לא רק שלא שומרים עלינו אלא להיפך זהו הגורם לגזירות רעות.

המזלזל בדבר סוף הוא שלא יהנה ממנו

וכמו שמצינו במסכת מגילה (דף כ"ח:) אמר רב אסי: ביהכנ"ס שמחשבין בו חשבונות (וזה זלזול לביהכנ"ס) מלינין בו את המת. ושואלת הגמרא: מלינין סלקא דעתך? לא סגי בלאו הכי אלא לסוף שילינו בו מת מצוה. ופרש"י זצ"ל: לסוף שילינו בו מת מצוה: שימותו בעיר מתים שאין להם קוברים.

ולכאורה יש להבין. למה כשמזלזלים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות אז לא רק שלא מגינים ולא שומרים עלינו אלא שיוצא להיפך, שגורם למיתות בתוך העיר ובסוף מלינין בו את המת. ולמה הזלזול הוא דבר כל כך חמור? והנראה לתרץ הוא עפ"י יסודו של הגאון רבי יצחק בלזר זצ"ל בכוכבי אור (ס' יח) שהביא את דברי הגמרא במסכת ברכות (דף סב:): שהגמרא אומרת אחרי שדוד המלך ע"ה קרע כנף מעילו של שאול. אמר רבי יוסי ב"ר חנינא "כל המבזה את הבגדים סוף אינו נהנה מהם".

וביאר הגר"י בלזר זצ"ל שכמו שכל דבר בגשמיות אשר הקב"ה הטביע בדבר סגולות רבות, אם בני אדם מזלזלים בדבר אז הסגולות לא פועלות כבר, וכגון סגולת הבגד שהוא לחמם, אבל אם מזלזלים בבגדים אז סופם הוא שלא יוכלו להנות מהם, ה"ה גם כן לגבי רוחניות, אם יש לך סגולות שצריכים לפעול ברוחניות, וכגון סגולה זו שבית הכנסת ובית המדרש שטבעם הוא שמגינים על כלל ישראל, אבל אם מזלזלים בהן ולא מתנהגים בהם בכבוד ובכובד ראש הראוי, אז הקב"ה מסיר הסגולה מהם וממילא לא מגינים יותר.

וזה הפשט למה אם מחשבים בהם חשבונות אז נהפכים שסוף שילינו בהם את המת.

במדרש שוחר טוב (מעשה זה עם קצת שינויים הביא גם הב"י זצ"ל בס"י נ"ו ע"ש) מובא: אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגעתי בשלוש מאות גמלים טעונים אף וחימה, ופגע בי אליהו הנביא ואמר לי שכל זה למי שמדבר בבהכנ"ס.

וראיתי בספר אחד מובא שאם מחשבין מהו האורך של שלוש מאות גמלים זה אחרי זה, נראה שבערך יוצא אורך של קילומטר שלם! וכל זה למי שמדבר בביהכ"נ רח"ל.

ולמרות שאנו לא יודעים בדיוק מה זה ה"אף והחימה" ההם, אבל מי

לנו גדול ממשה רבינו ע"ה שעם כל גדלותו אמר (פ' עקב ט, יט) "כי יגורתי מפני האף והחימה" דהיינו שהוא פחד מהאף והחימה, ואם כן מכאן לומדים שיכול להיות שמישהו הוא גדול בתורה ובמעשים טובים ואעפ"כ מי שמדבר בביהכ"ס ומזלזל בקדושתו...

זהירותם של גדולי העולם בענין זה

גדולי עולם היו נזהרים מאוד בעניין זה, וכמו שכתב בשער הכוונות על רבינו האריז"ל ואומר: ראיתי למורי ז"ל שהיה נזהר "בתכלית הזהירות" שלא לדבר כלל בבית הכנסת, אף שלא בשעת התפילה, וכמעט שאפילו בדברי מוסר ותוכחות ותשובה לא היה רוצה לדבר, כדי שלא ימשך מזה איזה דיבור של חול.

דרך אגב, יש להוסיף מה שמובא במסכת הוריות (דף י:) עה"פ (הושע יד, י) "כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם" שבאותו מעשה ממש אחד יכול לזכות לחיי העוה"ב והשני לבאר שחת.

ושמעתי הנהגה טובה שהיה נוהג לעשות כל יום הגאון רבי יעקב חיים סופר זצ"ל בעל כף החיים. שכל יום היה אומר עלינו לשבח בפתחו של הבית הכנסת מבחוץ ולא היה אומר אותו במקומו, אבל לא כמו אלה שנוהגים להגיד אותו בחוץ ובלי כובע וחליפה כבר, כי זה הרי נחשב לזלזול, וכבר העיר פעם הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל לאחד שראה אותו שבעלינו לשבח כבר הוא לוקח ביד את הספרים שלו כדי ללכת הביתה, שניגש אליו ואמר לו שבעלינו לשבח לא נכון לעשות כלום ולהתכוון לצאת כי הרי זה ממש חלק מהתפילה, אבל הכה"ח זצ"ל היה נוהג לצאת בעלינו לשבח כדי שכשיגמור התפילה אף אחד לא יתקרב אליו ויבוא לדבר דברי חולין בבית הכנסת...

למה נתקבלו ספרי המשנ"ב וכה"ח בקרב כלל ישראל

וראיתי מובא שהגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל אמר שהטעם שהספרים משנה ברורה וכף החיים זכו להתקבל בקרב כלל ישראל, אשר כמעט אין בית שאין שם ספרים אלו בין בתוך אחינו הספרדים ובין בתוך אחינו האשכנזים, ואמר שהטעם הוא מפני שבין בעל המשנ"ב זצ"ל ובין בעל הכה"ח זצ"ל היו מאוד נזהרים על הדיבור שלהם, ופשוט שגם נזהרו מאוד שלא לדבר דברים בטלים בבית הכנסת ובבית המדרש...

חמש עצות האיך להנצל משיחה בטילה בבית הכנסת

וכמו שאמרנו בהתחלה שעיקר הסיבה שלא מתחזקים בזה ולא משתפרים בענין זה, הוא בגלל שחושבים שאחרי שהדבר הוא כל כך קשה לקיים ממילא "כיון שהותרה הותרה". ולא זו הדרך אלא עלינו לטכס עצות שעל ידם נזכה לסייעתא דשמיא כדי שנוכל להתחזק בזה, ובגדר מה שאמרו חז"ל במדרש (שהש"ר ה, ג) "פתחו לי פתח אחת של תשובה כחודו של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות".

ונראה להביא חמש עצות פשוטות שעל ידם יהיה יותר קל להתגבר על הנסיון הזה, ופשוט הוא שיש עוד דברים אבל כל אחד מכיר את עצמו ומה מועיל לו, ואני לא באתי אלא לעורר.

(א) לא להכנס לביהכ"נ או לבית המדרש עם טלפון דלוק. ואני לא מדבר על בית מדרשנו כי אצלנו זה הקפדה גמורה כל הענין של טלפונים דלוקים באמצע הסדר, אבל אני אומר זאת למקומות אחרים שמרשים להכנס עם זה כשהוא במצב רוטט, בכל זאת בודאי שיותר טוב לכבותו כדי שלא יפול בפח היצר של דברים בטלים בתוך ביהכנ"ס וביהמ"ד. והוא דבר שהנסיון מוכיח.

(ב) כשמישהו ניגש אליך כדי לפטפט, תעשה תנועה בשפתים כדי

שההוא יחשוב שאתה באמצע התפילה ואסור לך להפסיק שם ואז ההוא ילך, ואתה את נפשך הצלת. ועצה זו כתבה רבינו יונה זצ"ל בספר היראה.

(ג) לקבל על עצמך שלפחות "עשר דקות הראשונות" של הסדר לא תדבר עם אף אחד. ואחרי שהתחלת טוב אז מצוה גוררת מצוה ויש סיכוי גדול שכל הסדר ילך כשורה, אבל אם זה להיפך, אז להיפך ח"ו.

(ד) לקבל על עצמך שלפחות ד' או ה' פעמים ביום אתה תתגבר בזה על היצר הרע ולא תדבר שום דבר. ואחרי שמתרגלים בזה, לאט לאט ההרגל נעשה טבע ואז מוסיפים עוד פעם ועוד פעם, עד שבמשך הזמן ניצולים מזה לגמרי.

(ה) עצתו של המשגיח הגאון רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל שהיה אומר שאם אחד רוצה לקיים דבר שקשה לו לעשותו, אז עצה טובה היא לו שירבה לדבר על אותו ענין עם החברים שלו ויגיד להם כך: "אתה יודע כמה שזה חמור לדבר דברים בטלים בבית הכנסת". "אני כבר לא מדבר בבית הכנסת, אני מאלה ששומרים את עצמם מלדבר בבית הכנסת", "לי כן איכפת דבר חשוב זה" וכו'. ועל ידי זה הוא עושה את עצמו "מוכרח" להשמר מזה, כי הרי הוא מוכיח את אחרים בזה ואמר להם שהוא מאלה שכן נזהרים בזה וא"כ איך אפשר שהוא עצמו יעשה היפך ממה שהוא תמיד דורש מאחרים?! ולכן על ידי זה קל לו להיות באמת מהנזהרים בזה.

ואלה הם כמה עצות פשוטות וזה רק בגדר "תן לחכם ויחכם עוד".

מעשה נורא שהתרחש בימינו

לסיים אני רוצה להביא מעשה שהיה, שסיפר הגאון רבי יצחק סורוצקין שליט"א.

היה זה בליל שבת קודש פ' האזינו בשנת התשע"ג, כשיהודי ירא שמים מארץ ישראל שבאותה העת שהה באמריקה, חלם דבר נורא.

אותו יהודי חלם שהצדיקים שכבר נפטרו לעולמם, באו בבית דין של מעלה לפני ריבוננו של עולם ושאלו אותנו: עוד כמה זמן נצטרך להיות בגלות המר הזה? אז בא המלאך המקטרג וטען שאין אנו ראויים לגאולה. הצדיקים טענו להקב"ה שהרי המצב היום הוא שיש ברוך השם הרבה תורה בעם ישראל, הרבה חסד, צדקה, מעשים טובים וכו' ואם כן למה עוד לא הגיעה זמן הגאולה?

עד שבא הקב"ה בכבודו ובעצמו ושאל לצדיקים: ומה יהיה עם זה שמזלזלים בכבודי?!

אחד מהצדיקים שהיה שם אזר אומץ ושאל את הקב"ה שעל איזה "זלזול בכבוד שמים" מדברים כאן.

אז אותו יהודי ראה בחלום אותיות גדולות ובולטות שהיו לשני מילים ואלו היו האותיות: "ב-ר-כ-ת ה-י-י-ד". שאל מה פשר אותיות אלה, ואמרו לו בחלומם שהאבא שלו כבר יסביר לו מה הוא פשר אותיות אלה.

היהודי הזה נבהל מאוד מכיון שאביו כבר נפטר לבית עולמו מלפני ארבעים שנה! וא"כ איך זה שהוא יסביר לו מה פשר האותיות?

פתאום האבא שלו הופיע בחלום ואומר לבנו: איך אתה לא מבין מה פשר האותיות האלה, הכונה היא למסכת "ברכות" דף ה' דף י' ודף יד'.

אותו יהודי התחיל ללמוד את אותם הדפים כדי לראות על איזה זלזול

בכבוד שמים מדובר. אחרי שעיין בהם ראה דבר מעניין מאוד, שבשלושת המקומות מדובר על כבוד התפילה כגון "שאין להתעסק בשום דבר קודם התפילה" "אין לאכול קודם התפילה" ו"שאין להפסיק בשום דבר לפני שמתפללים".

הרי זה פלא כי זה מה שתובעים מאיתנו! אל תתעסק בדברים אחרים לפני שתתעסק בכבודו של הקב"ה עצמו!

יה"ר שנוכל להתחזק בזה, ועל ידי זה נוכל לקרב ולהביא את הגאולה העתידה, ונזכה לקבל פני משיח צדקינו בב"א.

